

Riktlinje för förskola, fritidshem och omsorg på obekväm arbetstid

Barn- och utbildningsnämnden

Dokumenttyp	Fastställd av	Beslutsdatum	Giltig till
Riktlinje	Barn- och utbildningsnämnden	2024-12-11	Tills vidare
Dokumentansvarig	Gäller för	Granskad/ reviderad	Diariennr.
Administrativ chef	Barn- och utbildningsförvaltningen		BUN 2024–125

Innehållsförteckning

1. Förskola	3
1.1 Rätt till plats	3
1.2 Ansökan	3
1.3 Erbjudande av plats	3
1.4 Byte av förskola	4
1.5 Vistelsetider	4
2. Fritidshem	5
2.1 Rätt till plats	5
2.2 Ansökan och övergång från förskola till fritidshem	5
2.4 Tillfällig fritidshemsplats	5
2.5 Vistelsetider	6
3. Uppsägning av plats i förskola eller fritidshem	6
4. Avgift för förskola och fritidshem	7
4.1 Inkomststoppgift	7
4.2 Taxa för förskola och fritidshem	8
5. Omsorg på obekvämt arbetstid	8
5.1 Rätt till omsorg på obekvämt arbetstid	8
5.2 Ansökan, kö och urval	8
5.3 Vistelsetider och inskolning	9
5.4 Sjukdom	9
5.5 Semester	9
5.6 Avgift	9
5.7 Uppsägning och avslutad placering	10
5.8 Tillsyn till och från verksamheten	10
6. Force majeure	10

1. Förskola

1.1 Rätt till plats

Plats i förskola erbjuds barn från ett års ålder till dess barnen börjar skolan, i den omfattning som behövs med hänsyn till vårdnadshavares arbete eller studier.

Särskilda skäl

Barn ska även erbjudas förskola om det av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Beslut tas av rektor.

Arbetssökande eller föräldraledig

Barn vars vårdnadshavare är arbetssökande eller föräldralediga erbjuds förskola under 15 timmar i veckan. Platsen omfattar hela året och följer inte skolans läsårstider. Avgift ska betalas för barn som är 1 år till och med september det året barnet fyller 3 år.

Graviditetspenning eller sjukersättning

Barn till vårdnadshavare som erhåller graviditetspenning, sjukpenning/sjukersättning eller pension och som inte omfattas av reglerna för avgiftsfri förskola ska erbjudas plats i förskola. Det är rektor som beslutar om vistelsetid. Avgift betalas om vistelsetid överstiger 15 timmar.

Avgift beroende på ålder och vistelsetid

Avgift ska betalas för barn som är 1 år till och med september det året barnet fyller 3 år, oavsett hur många timmar de har. De barn som är 3 till 5 år och har en plats med mer än 15 timmar på förskolan betalar enbart avgift för vistelsetid som överstiger 15 timmar. Detta gäller under september-maj vilket betyder att full avgift tas ut under juni-augusti.

Allmän avgiftsfri förskola 15 timmar

Barn ska erbjudas allmän förskola från augusti det året barnet fyller 3 år. Placeringen är avgiftsfri och omfattar 15 timmar per vecka (525 timmar om året) och följer skolans läsårstider.

1.2 Ansökan

Ansökan om plats på förskola görs digitalt via e-tjänsten, barnomsorgswebben, som finns på kommunens webbsida. Det finns även möjlighet att ansöka via blankett om man saknar tillgång till digitala hjälpmedel eller har skyddad identitet. Tidigast ködatum räknas fyra månader före datum för önskad placering. Om flera ansökningar har samma ködatum tillämpas ordningsföljd efter barnens födelsedatum. Ett barn kan endast ha en förskoleplacering. Barn folkbokförda i annan kommun kan, i mån av plats, erbjudas plats i Marks kommun men barnet kan dock endast ha förskoleplacering i en kommun. Barn till vårdnadshavare som planerar att flytta till Marks kommun ansöker om plats via barnomsorgswebben. Det finns även möjlighet att ansöka via blankett om man saknar tillgång till digitala hjälpmedel eller har skyddad identitet. För att ansöka via blankett, kontakta skoladministratör på respektive förskola.

Ansökan till fristående förskola görs till respektive förskola.

1.3 Erbjudande av plats

Vid placering tas hänsyn till vårdnadshavares önskemål i den mån det är möjligt.

Erbjudande av plats meddelas via mejl. Barnet kan bli placerad på annan förskola än de önskade alternativ som angetts av vårdnadshavaren vid ansökan. Om vårdnadshavare inte

accepterar den placering som erbjudits kommer barnet stå kvar i kön. En ny köperiod påbörjas då om högst fyra månader. Det nya ködatumet räknas då från datumet då vårdnadshavaren tackat nej. Marks kommun tillämpar inte syskonförtur, yngre syskon placeras på samma förskola i mån av plats.

Vid platsbrist prioriterats barn i behov av särskilt stöd. Yngre syskon placeras i mån av plats på samma förskola som äldre syskon.

För att barnet ska få en placering på förskolan måste vårdnadshavaren tacka ja till erbjuden plats samt lämna inkomstuppgifter. I samband med att vårdnadshavaren tackar ja ska inkomstuppgift lämnas. Vid utebliven inkomstuppgift tas maxtaxa ut.

Vårdnadshavare är skyldiga att meddela ändring av familjeförhållande och omständigheter som påverkar villkoren för placering och/eller omsorgstid. Ändrade familjeförhållanden avser exempelvis när parter flyttar ihop, flyttar isär, hushållet får ny inkomst, arbetslöshet eller tillökning i familjen.

1.4 Byte av förskola

För att byta förskola måste vårdnadshavaren göra en ansökan för omplacering. Barn som önskar byta mellan två kommunala enheter prioriteras endast inför placering i augusti/september. Vid särskilda skäl att byta förskola vid en annan tidpunkt på året görs en individuell bedömning, exempelvis vid flytt inom kommunen. Vid byte av förskola fördelas platser utifrån anmälningsdatum. Vid samma ansökningsdatum erbjuds äldre barn placering före yngre barn.

1.5 Vistelsetider

Öppettider på förskolor i Marks kommun är normalt måndag-fredag 06:00-17:30, vid behov öppet till 18:30. Kontakt tas med rektor om vårdnadshavare har omsorgsbehov mellan 17:30 och 18:30.

För att vistelsetiden ska kunna fastställas ska vårdnadshavare lämna närvaroschema för barnet. Närvaroschemat ska avse ordinarie vistelsetid vilket innefattar vårdnadshavares arbetstid, studier, arbetsmarknadsåtgärder, restid och rimlig tid för att lämna och hämta barnet. Kommunen kan komma att kontrollera vårdnadshavares arbetstider med deras arbetsgivare.

Grundschemat för barnets vistelsetid ska lämnas till förskolan genom e-tjänst. Ändring av schema kan göras senast 7 dagar innan det börjar gälla. Tillfälliga ändringar i schemat eller avvikelser i form av ledigheter meddelas direkt till förskolan där barnet har plats. Barn med placering i förskola med vårdnadshavare som har perioder av längre ledighet har rätt till plats 15 timmar per vecka även de veckor då behov av omsorg saknas.

Vid föräldraledighet för yngre syskon behåller barnet sin plats under 15 timmar per vecka, se avsnitt 1.1. Det är rektor som bestämmer hur timmarna ska fördelas under veckan. Vårdnadshavare som i stället för att ta ut föräldraledighet fortsätter arbeta/studera kan behålla plats för det äldre syskonet. Intyg ska lämnas från arbetet eller skolan som visar omfattning på arbete eller studier.

Omsorg på obekvämtid, före 06:00 och efter 18:00 på vardagar och på veckoslut och helger erbjuds på Assbergs förskola. En särskild ansökan ska göras som prövas av rektor på förskolan.

Under två dagar per termin har förskolorna stängt för planering och utveckling av verksamheten. Vårdnadshavare som inte kan ordna egen omsorg för sina barn erbjuds omsorg även dessa

dagar. Om behov av omsorg finns dessa dagar ska det meddelas senast 4 veckor i förväg. Vanligast är att omsorgen erbjuds på en annan förskola i närheten.

Under sommaren finns ett minskat omsorgsbehov och då håller förskolorna stängt under fyra veckor. Under denna tid erbjuds barnomsorg på en centralt placerad förskola.

Om barnet insjuknar på förskolan kontaktas vårdnadshavare som hämtar sitt barn så snart som möjligt. Inga sjuka barn vårdas på förskolan.

2. Fritidshem

2.1 Rätt till plats

Barn till vårdnadshavare som arbetar eller studerar har rätt till fritidshemsplacering i den omfattning som behövs med hänsyn till vårdnadshavarens arbetstider eller faktiska studietider. Plats erbjuds från och med första måndagen i augusti det år barnet börjar förskoleklass till och med vårterminens sista dag det år barnet fyller 13 år.

Barn till vårdnadshavare som är arbetssökande eller föräldralediga har inte rätt till fritidshemsplacering. Rektor kan i vissa situationer bevilja utökad tid i fritids om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation eller att barnet har fysiska, psykiska eller andra skäl behöver stöd i sin utveckling.

2.2 Ansökan och övergång från förskola till fritidshem

Eleven är garanterad fritidshemsplats på den skola där eleven har sin skolplacering. När elev byter skola ska vårdnadshavaren anmäla ny fritidshemsplacering. Om vårdnadshavaren har anmält behov av plats inom fritidsverksamheten ska plats erbjudas utan oskäligt dröjsmål.

För barn som har kommunal förskoleplats sker överflyttning till fritidshemsplats inför att barnet börjar i förskoleklass. Det innebär att ingen ansökan behöver göras. Om barnet inte ska ha fritidshemsplats ska förskoleplatsen sägas upp. För barn som har förskoleplacering 15 timmar per vecka ska ansökan göras om behov finns av fritidshemsplats inför start i förskoleklass.

2.3 Erbjudande av plats

Vårdnadshavare erbjuds plats via mejl. För att barnet ska få en placering på fritidshemmet måste vårdnadshavaren tacka ja till erbjuden plats. I samband med att vårdnadshavaren tackar ja ska inkomstuppgift lämnas. Vid utebliven inkomstuppgift utgår maxtaxa. Vårdnadshavare är skyldiga att meddela ändring av familjeförhållande och omständigheter som påverkar villkoren för placering och/eller omsorgstid.

2.4 Tillfällig fritidshemsplats

Tillfällig fritidshemsplats kan erbjudas under skolans lov och kräver ansökan (lovplacering). För att plats ska kunna erbjudas ska vårdnadshavare arbeta eller studera aktuell period. Ansökan är bindande, vilket innebär att avgiften ska betalas även om vårdnadshavare sedan väljer att inte nyttja den tillfälliga fritidshemsplatsen under lovet.

Vårdnadshavare kan ha behov av omsorg endast en begränsad tid. I sådana fall kan rektor besluta om en tillfällig placering på fritidshemmet. En sådan placering har från början ett start- och slutdatum och omfattar minst 4 veckor.

2.5 Vistelsetider

Öppettider på fritidshem i Marks kommun är normalt måndag-fredag 06:00-18:00.

För att vistelsetiden ska kunna fastställas ska vårdnadshavare lämna närvaroschema för barnet. Närvaroschemat ska avse ordinarie vistelsetid vilket innefattar vårdnadshavares arbetstid, studier, arbetsmarknadsåtgärder, restid och rimlig tid för att lämna och hämta barnet. Kommunen kan komma att kontrollera vårdnadshavares arbetstider med deras arbetsgivare.

Grundschemat för barnets vistelsetid ska lämnas till fritidshemmet genom e-tjänst. Ändring av schema kan göras tidigast 7 dagar innan det börjar gälla. Tillfälliga ändringar i schemat eller avvikelser i form av ledigheter meddelas direkt till fritidshemmet där barnet har plats.

Vårdnadshavare som i stället för att ta ut föräldraledighet fortsätter arbeta/studera kan behålla plats för det äldre syskonet. Intyg ska lämnas från arbetet eller skolan som visar omfattning på arbete eller studier.

Under två dagar per termin har fritidshemmen stängt för planering och utveckling av verksamheten. Vårdnadshavare som inte kan ordna egen omsorg för sina barn erbjuds omsorg även dessa dagar. Om behov av omsorg finns dessa dagar ska det meddelas senast 2 veckor i förväg. Vanligast är att omsorgen erbjuds på en annat fritidshem i närheten.

Under sommaren finns ett minskat omsorgsbehov och då håller de flesta fritidshem stängt under fyra veckor. Under denna tid erbjuds omsorg på annan sommaröppen enhet i centralorten.

Vårdnadshavare som har gemensam vårdnad men inte bor tillsammans måste planera semester så att även barnet ges möjlighet att vara ledigt. Vid speciella tillfällen kan vistelse ske i samråd med rektor.

3. Uppsägning av plats i förskola eller fritidshem

Uppsägning av plats skall ske senast en månad (30 dagar) före barnets placering ska upphöra. Avgift tas ut under uppsägningstiden. Uppsägning av plats som avser perioden juni-augusti befriar ej från betalningsansvar om barnet åter börjar i förskola eller fritidshem under höstterminen samma år.

Barn vars plats sägs upp erbjuds plats på samma förskola i mån av plats när det återigen behöver omsorg. Platsbehovet ska anmälas fyra månader i förväg.

Vid barns oanmälda frånvaro får platsen behållas i två månader. Därefter avslutas placeringen. Vid anmäld frånvaro överstigande två månader görs en individuell prövning av rektor om platsen får behållas. Juli månad medräknas inte.

4. Avgift för förskola och fritidshem

4.1 Inkomstuppgift

Inkomstuppgift lämnas i samband med platserbjudande via kommunens hemsida. Med inkomstuppgift avses hushållets sammanlagda uppskattade taxerade bruttoinkomst (före skatt) delat på 12 månader. Med hushåll avses makar, sammanboende och ensamstående. Den sammanlagda inkomsten räknas som avgiftsgrundande för makar och sammanboende, även om man inte är vårdnadshavare till barnet.

Förändring av inkomstuppgifter görs via barnomsorgswebben som finns på kommunens webbplats senast den sista i en månad för att gälla månaden efter. Om inkomstuppgift inte lämnas debiteras maxtaxa.

Som avgiftsgrundande inkomst räknas alla beskattningsbara inkomster.

Exempel på avgiftsgrundande inkomst:

- lön och andra ersättningar i anslutning till anställning
- inkomst från eget företag
- a-kassa
- föräldrapenning
- sjukpenning
- sjuk- och aktivitetsersättning från Försäkringskassan
- aktivitetsstöd
- vårdbidrag och omvårdnadsbidrag
- pension (den skattepliktiga delen)
- omställningsstudiestöd (bidragsdelen)
- inkomster från annat land
- inkomster från aktieförsäljning eller aktieutdelning
- vinst från försäljning av bostad

Exempel på inkomster och bidrag som inte är avgiftsgrundande:

- studiemedel från CSN
- stipendier
- bostadsbidrag
- barnbidrag
- försörjningsstöd

Marks kommun kan ompröva avgiftsbeslut efter kontroll av uppgifter hos Skatteverket. Vårdnadshavare kan begära en omprövning av avgiftsbeslut. Omprövningen görs för ett år och utgår från slutskattebeskedet.

Avgift betalas från och med fastställt placeringsdatum och så länge barnet har en plats – även vid frånvaro på grund av sjukdom, semester, lov dagar, ferier och under uppsägningstiden. Avgift betalas för varje månad under året. Avgiften avser innevarande månad.

Avgiften betalas av det hushåll där barnet är folkbokfört. I de fall ett barns vårdnadshavare bor på skilda håll kan den som inte är folkbokförd på samma adress som barnet begära att få betala halva avgiften.

4.2 Taxa för förskola och fritidshem

Maxtaxa innebär att det finns en högsta avgift för plats i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Maxtaxan höjs varje år då regeringen ändrar förordningen om statsbidrag till kommunerna. Varje år räknas denna maxtaxa upp med ett index. Uppdaterad årlig maxtaxa finns på kommunens webbplats.

Hur mycket hushållet ska betala för sitt barns plats i förskola eller fritidshem beror på hur mycket hushållet tjänar och om de har flera barn som har plats i förskola eller fritidshem.

Hur mycket hushållet maximalt ska betala baseras på en procentsats av hushållets samlade inkomst upp till ett inkomsttak. Det betyder att ju mer hushållet tjänar desto högre kan avgiften bli, men bara upp till en viss inkomst. Om vårdnadshavare inte lämnar uppgift om sin inkomst betalas maxtaxans högsta avgift tills dess att ny inkomstuppgift lämnats in.

För barn som enbart har omsorg på fritidshem på lov dagar betalas 100 kronor per anmäld dag.

Kommunen har rätt att säga upp barn från dess plats i förskola eller fritidshem om avgiften inte betalats senast 30 dagar efter förfallodagen. Avgift som inte betalas trots påminnelser överförs till inkasso. Barn som är 3–5 år har rätt till avgiftsfri allmän förskola om 15 timmar i veckan.

5. Omsorg på obekvämlig arbetstid

5.1 Rätt till omsorg på obekvämlig arbetstid

Marks kommun erbjuder omsorg på obekvämlig arbetstid på Assbergs förskola för barn som går i kommunal och fristående verksamhet. Obekvämlig arbetstid innebär de tider då övriga förskolor och fritidshem är stängda. Omsorg erbjuds mellan klockan 18.00 – 06.00 på vardagar och dygnet runt på helger. Barn som går på förskola har normalt hela sin placering på Assbergs förskola medan fritidshemsbarn kan ha omsorgsplatser både på sitt ordinarie fritidshem och på Assbergs förskola. Verksamheten är öppen året runt men håller stängt julafton och juldagen.

Omsorg erbjuds för barn från 1 år fram till vårterminens sista skoldag det år eleven fyller 13 år. Barn och vårdnadshavare ska vara folkbokförda i Marks kommun.

Vid gemensam vårdnad är utgångspunkten ett gemensamt ansvar. Endast vårdnadshavare som förvärvsarbetar kan nyttja omsorg på obekvämlig arbetstid. Även sammanboende partner likställs som vårdnadshavare om denne sammanbor i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden med någon av barnets vårdnadshavare. Arbetstidens förläggning ska styrkas med intyg och schema från vårdnadshavarens arbetsgivare. För att få omsorg på obekvämlig arbetstid krävs att det rör sig om ett regelbundet och kontinuerligt behov om minst tre månader och fyra tillfällen i månaden.

En omprövning av behovet sker årligen inför kommande hösttermin. Förnyat arbetsgivarintyg och behovsblankett ska då lämnas till rektor.

5.2 Ansökan, kö och urval

Marks kommun har en kommungemensam kö.

Barn erbjuds plats på Assbergs förskola för omsorg på obekvämlig arbetstid i följande turordning:

1. Syskonförtur - Syskon till barn som redan har en placering på obekväm arbetstid på avdelningen går före i kön.
2. Kötid - Barn med längst kötid erbjuds plats först.
3. Rektor kan frånga turordningen i kön för att fylla luckor i verksamhetens schema som inte nyttjas fullt ut.

Vid ansökan till omsorg på obekväm arbetstid gäller inte platsgarantin som innebär att barnet ska erbjudas plats inom fyra månader.

Ansökan om plats görs via kommunens e-tjänst eller särskild blankett som finns på kommunens webbplats. Ansökan ska kompletteras med arbetsgivarintyg och arbetsschema.

5.3 Vistelsetider och inskolning

Barnens schema styrs av vårdnadshavarnas arbetstid, vilket innebär att barnet är ledigt när vårdnadshavaren är ledig. Barnen har möjlighet att vara i verksamheten under den tid vårdnadshavarna behöver sova för att få en dygnssömn motsvarande 8 timmar. Barn kan hämtas senast klockan 22.00 och lämnas tidigast klockan 05.00. Fritidshemsbarn kan tidigast komma klockan 18:00 men får inte lämnas senare än 05:30 morgontid till Assbergs förskola. Detta för att barnet ska hinna komma in på förskolan innan barnet sedan direkt ska vidare med skjuts till ordinarie fritidshem.

Längsta sammanhängande tillsynstid som barnet kan vistas i verksamheten är tre dygn. Barnet ska ha en ledighet om minst två sammanhängande dygn per vecka.

Vid schemaändringar ska vårdnadshavare meddela detta senast 14 dagar innan för att vara garanterad omsorg.

Vid föräldraledighet avslutas placeringen. Plats får ansökas på nytt vid behov. Förskolebarn får placering på dagtid på Assbergs förskola 15 timmar per vecka. Rektor fastställer vistelsetiden.

Vid arbetslöshet får plats behållas i två månader om det bedöms att förälder kan återgå i tjänst eller få nytt arbete där behov finns av omsorg på obekväm tid. Förskolebarn får placering på Assbergs förskola dagtid 15 timmar per vecka. Rektor fastställer vistelsetiden.

Barn som ska ha omsorg på obekväm arbetstid skolas in och föräldrar deltar i verksamheten tillsammans med sitt barn efter överenskommelse med personal.

5.4 Sjukdom

Om barnet insjuknar på förskolan kontaktas vårdnadshavare som hämtar sitt barn så snart som möjligt. Inga sjuka barn vårdas på förskolan. Om en vårdnadshavare är sjuk får barnet inte vistas på förskolan under kvällar, nätter och helger.

5.5 Semester

När någon vårdnadshavare har semester ska även barnet vara ledigt. Vårdnadshavare som har gemensam vårdnad men inte bor tillsammans måste planera semester så att även barnet ges möjlighet att vara ledigt.

5.6 Avgift

Vårdnadshavare betalar enligt kommunens taxa. Marks kommun tar endast ut en avgift även om barnet har två placeringar. Exempelvis om ett barn har fritidshemsplacering på Tingvallaskolan i

Skene och på Assbergs förskola för omsorg på obekväm arbetstid tas enbart avgift ut för placeringen på Tingvallaskolan.

5.7 Uppsägning och avslutad placering

Önskar vårdnadshavare säga upp platsen måste en uppsägning göras digitalt på Marks kommuns webbplats eller skriftligt på blankett.

Om behovet av omsorg på obekväm arbetstid upphör har barn 1–5 år kvar sin ordinarie förskoleplacering på Assbergs förskola men vårdnadshavarna har möjlighet att ställa barnet i kö för omplacering till en annan förskola.

Uppsägning från vårdnadshavarna räknas från dagen då anmälan kom in till kommunen. Verksamheten har 30 dagars uppsägningstid.

Om barnet slutar på förskolan och börjar på fritidshem har barnet automatiskt kvar sin placering med obekväm arbetstid på Assbergs förskola.

Vid barns oanmälda frånvaro får platsen behållas i två månader. Därefter avslutas placeringen. Vid anmäld frånvaro överstigande två månader görs en individuell prövning av rektor om platsen får behålla.

5.8 Tillsyn till och från verksamheten

Marks kommun erbjuder barn med fritidshemsplats i kommunal verksamhet skjuts mellan Assbergs förskola och ordinarie fritidshem. Beslut om skjuts beviljas i samband med placeringen samt omprövas vid den årliga förnyelsen inför höstterminen.

6. Force majeure

Om verksamheten måste stängas på grund av exempelvis personalens sjukdom, strejk, strömavbrott eller annan händelse gäller force majeure. Det gäller även i andra fall av händelser kommunen inte kan råda över. De som drabbas av inkomstbortfall eller kostnader på grund av detta har inte rätt till ersättning eller justerad avgift från kommunen.